



**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-991/07-09

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola,
Hradec Králové – Svobodné Dvory, Spojovací 66**

Adresa: **Spojovací 66, 503 11 Hradec Králové – Svobodné Dvory**
Identifikátor: **600 088 880**
IČ: **70 886 075**

Místo inspekce: **Základní škola a Mateřská škola,
Hradec Králové – Svobodné Dvory, Spojovací 66**

Termín inspekce: **9. – 11. říjen 2007**

Předmět inspekční činnosti:

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená na ověřování hodnotících kritérií pro matematickou gramotnost v základní škole (3. a 7. třída).

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Zřizovatelem právnické osoby Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové – Svobodné Dvory, Spojovací 66 je Statutární město Hradec Králové sídlící na adrese třída Československé armády 408, 502 00 Hradec Králové. Právnická osoba vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny – výdejny. Vzdělávání a školské služby jsou realizovány ve dvou budovách. V hlavní budově na adrese Spojovací 66, 503 11 Hradec Králové - Svobodné Dvory se nachází úplná základní škola, školní družina a školní jídelna. V druhé budově v ulici K Dolíkám 121, 503 11 Hradec Králové - Svobodné Dvory je umístěna mateřská škola a školní jídelna - výdejna. Škola je organizací s příspěvkovou formou hospodaření.

Ke dni 30. 9. 2007 bylo v devíti třídách základní školy zapsáno 173 žáků, ve dvou třídách mateřské školy 50 dětí a k pravidelné docházce do školní družiny bylo přihlášeno 50 žáků.

Od 1. 9. 2007 se žáci v 1. a 6. třídě vzdělávají podle školního vzdělávacího programu nazvaného Zdravá škola, žáci zbývajících tříd podle vzdělávacího programu Základní škola. Výchovně-vzdělávací činnost v mateřské škole probíhá podle nového školního vzdělávacího programu nazvaného S úsměvem po celý rok a výchovně-vzdělávací činnost

ve školní družině také podle nového vlastního vzdělávacího programu Družinka. K této zásadní změně ve vývoji školy přibýly změny ve vedení školy a v její správě. Do funkce zástupkyň ředitelky školy pro základní školu i pro mateřskou školu byly jmenovány dvě jiné pedagogické pracovnice. Na správě školy zákonní zástupci žáků participují kromě Klubu rodičů a přátel školy i prostřednictvím školské rady. Škola se významně podílí na kulturním i společenském životě této městské části a organizuje pro veřejnost také vzdělávací akce. Pomoc rodičům s dětmi předškolního věku přináší klub Předškolák a od letošního školního roku klub Sluníčko, určený pro mladší děti. V obou klubech pracují s dětmi zkušené učitelky a pomáhají jim adaptovat se na nové prostředí a na dětský kolektiv. Pro rodiče zajišťují poradenskou činnost. Tyto aktivity zajišťuje metodické sdružení, v němž si vzájemně předávají informace a zkušenosti učitelky mateřské školy, 1. a 2. ročníku základní školy a vychovatelky školní družiny.

Za uplynulé tři roky se změnil vnější vzhled hlavní budovy (nová plastová okna), interiér prosvětily barevné nátěry stěn. K vybavení školy přibyla prezentační technika (dataprojektory a interaktivní tabule), mateřská škola byla částečně vybavena novým nábytkem. Školní kuchyně zajišťuje od letošního školního roku obědy ještě pro jednu školu ve městě.

II. Ekonomické údaje

Inspekční činnost nebyla zaměřena na zjišťování ekonomických údajů.

III. Hodnocení školy

Ověřování hodnotících kritérií pro matematickou gramotnost v základní škole (3. a 7. třída).

Přestože se pojem matematická gramotnost (dále MG) ve strategických dokumentech školy nevyskytuje, vedení školy považuje úlohu matematiky pro vytváření klíčových kompetencí žáků za velmi důležitou a plánovitě posiluje její postavení. Z tohoto důvodu navýšilo hodinovou dotaci předmětu o jednu hodinu týdně v 9. třídě a zařadilo ve stejné hodinové dotaci do 8. a 9. třídy předmět cvičení z matematiky.

Vzhledem k velikosti školy a malému počtu učitelů nepracují ve škole metodické orgány (kromě jednoho – viz výše) a pedagogové řeší všechny záležitosti okamžitě vzájemnou domluvou. S vyučujícími přírodovědných předmětů spolupracují učitelé matematiky jak při přípravě plánů výuky jednotlivých předmětů, tak na společných projektech. Velmi dobře funguje také spolupráce mezi učiteli 1. a 2. stupně, zejména učitelé 5. a budoucí 6. třídy si předávají zkušenosti a sjednocují požadavky na žáky.

K rozvoji MG žáků přispívají i další aktivity, jako jsou třídní soutěže (O krále počtářů), zapojení do celostátních matematických soutěží, korespondenční matematický seminář, projektové dny, pravidelná příprava na přijímací zkoušky aj. V letošním školním roce vedení školy plánuje účast žáků 9. třídy v Přijímacích zkouškách nanečisto.

Vedení školy při pravidelné hospitační činnosti sleduje a hodnotí práci vyučujících. V minulém školním roce se ředitelka školy vzhledem k situaci (stabilizovaný tým matematiků, ale problémy s výukou jazyků, změna ve vedení školy, tvorba ŠVP) zaměřila především na sledování výuky jazyků. Uskutečnila celkem 19 hospitací, z nichž pouze jedna byla zaměřena na výuku matematiky.

Pro hodnocení kvality výuky není ve škole vytvořen speciální systém testů. Vedení školy využívá k ověření znalostí žáků standardizované testy (v loňském roce CERMAT v 5. a 9.

třídě a SCIO v 9. třídě). S výsledky obou testování byli žáci seznámeni a souhrnné výsledky byly zařazeny do výroční zprávy školy.

Vedení školy sleduje aktivity všech vyučujících, včetně učitelů matematiky, vykonávané nad rámec jejich povinností a oceňuje je v rámci jejich osobního hodnocení či mimořádných odměn.

Zpráva o vlastním hodnocení školy za školní roky 2005/2006 a 2006/2007 bude součástí připravované výroční zprávy za uplynulý školní rok. V době inspekční činnosti byla kompletně zpracována struktura vlastního hodnocení školy. Speciální část týkající se MG v ní nebyla vyčleněna.

Matematiku učí celkem sedm učitelů, pět na 1. stupni a dva na 2. stupni. Jejich odborná kvalifikovanost je na 2. stupni 100% a na 1. stupni 80%, neboť jedna začínající učitelka v současné době dokončuje vysokoškolské studium. Při výchovně-vzdělávací práci jí pomáhá zkušená kolegyně.

Vedení školy významně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Většina učitelů se zúčastnila některého ze školení zaměřeného na nové formy vyučování a zavádění kurikulární reformy (projektové vyučování, Tvořivá škola, tvorba ŠPV, evaluace výuky, práce s didaktickou technikou aj.). Vzdělávání zaměřené na matematiku absolvovali vyučující 2. stupně (matematika ve ŠVP, dyskalkulie, hry ve vyučování matematiky). Plán dalšího vzdělávání je významně ovlivňován finančními možnostmi školy.

Škola je dostatečně vybavena základními pomůckami pro výuku matematiky. Některé názorné pomůcky (tělesa, modely, stavebnice, nástěnné tabule) jsou už starší a učitelé je obnovují nebo pro současnou výuku upravují (stavebnice). Nové pomůcky, včetně výukového softwaru, vedení školy pořizuje podle požadavků učitelů a v rámci finančních možností. Další materiály pro oživení hodin, pro procvičování učiva a testování žáků si vytvářejí vyučující sami.

Ve všech třídách žáci pracují s vhodnými učebnicemi, které učitelé doplňují na 1. stupni pracovními sešity, na 2. stupni pracovními listy a příklady ze sbírek a starších učebnic. Školní učitelská knihovna obsahuje dostatečné množství odborné literatury i metodických materiálů. Škola je pro výuku matematiky velmi dobře vybavena výukovým softwarem a ten je často využíván. Žáci 1. stupně absolvují vyučování v učebně výpočetní techniky pravidelně jednou týdně, žáci 2. stupně nepravidelně, dvakrát až čtyřikrát měsíčně. S novou prezentační technikou se pedagogové učí pracovat a připravují si materiály pro její využití.

Obsah výuky ve 3. a 7. třídě, rozpracovaný v tématických plánech, odpovídá v tomto školním roce vzdělávacímu programu Základní škola. Dotace hodin matematiky v učebním plánu školy koresponduje s učebním plánem vzdělávacího programu. Osnovy jsou průběžně plněny podle časových plánů. Sledovaná výuka matematiky byla efektivní.

Všichni učitelé byli na výuku připraveni po stránce metodické i organizační. Učitelka 3. třídy používala vhodně a zajímavě jednoduché názorné pomůcky. Ty doplňovala dalšími materiály, které zpestřovaly a zefektivňovaly vyučování. Výuka matematiky byla velmi dobře metodicky vedená a žáci měli možnost získávat nové poznatky aktivními postupy. Na 2. stupni probíhala kvalitní výuka převážně „klasickým“ frontálním způsobem. Ve všech sledovaných hodinách věnovali učitelé dostatečnou pozornost a čas slabším žákům. Poskytovali jim dostatek prostoru pro samostatnou práci, pro dotazy a dodatečné vysvětlení látky. Tito žáci, zejména z vyšších tříd, mohou navštěvovat pravidelné ranní konzultace (doučování).

Materiály žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (devět žáků) a jejich individuální vzdělávací plány jsou uloženy ve sborovně a jsou s nimi seznámeni všichni vyučující.

Těmto žákům je poskytována dyslektická náprava. U jednoho žáka je diagnostikována dyskalkulie, může počítat vždy s kalkulačkou a je hodnocen na základě jednodušších prací a úkolů. Ve třídách, kde se projeví velké rozdíly v matematických schopnostech žáků, pedagogové učí žáky diferencovaně a tímto způsobem ověřují i jejich dovednosti.

Nadanější žáci a žáci s rychlým pracovním tempem dostávali práci navíc. Tito žáci se v průběhu roku zapojují do matematických soutěží (Pythagoriáda, korespondenční seminář aj.). Náročnější matematické olympiády se zatím žádný žák nezúčastnil. Důvodem je především skutečnost, že ti nejnadanější odcházejí do víceletého gymnázia.

Ve všech sledovaných hodinách uplatňovali učitelé individuální přístup k žákům, nechávali dostatek prostoru na doplňující otázky a individuálně pracovali se slabšími. Ve 3. třídě navíc poskytovala vyučující dostatek materiálů rychlejšímu počtářům.

V průběhu vyučovacích hodin byl cílený rozvoj MG zaznamenán především ve sledované 3. třídě. K pozitivům patřila vhodná motivace a pracovní atmosféra ve třídě. Vztahy mezi žáky byly vstřícné, sociální kompetence byly většinou vytvořeny na odpovídající úrovni. Učitelka umožnila žákům samostatné aktivní učení podle jejich individuálního pracovního tempa, dávala jim prostor ke komunikaci a dbala na správné užívání matematické terminologie.

V 7. třídě byli žáci vedeni k nalézání nových poznatků na základě otázek a odpovědí, klima třídy bylo motivující a pracovní. Aktivně přistupovali k výuce zejména nadanější žáci, kompetence k řešení problémů u slabších žáků se objevovaly ojediněle. Ke komunikaci mezi žáky a k aktivnímu vzájemnému učení nedocházelo. Učitelé dbali na správné užívání matematické terminologie a symboliky. Ve dvou hodinách (fyzika, zeměpis) byly matematické postupy využívány vhodným a logickým způsobem a žáci je uplatňovali samostatně a správně.

Matematické postupy jsou součástí i dalších činností, jako jsou projektové dny (výpočet BMI v projektu Zdraví), matematizace úloh v laboratorních pracích ve fyzice a chemii, zpracovávání samostatných referátů a malé projekty k daným tématům v hodinách matematiky.

Podle informací vedení školy se na víceleté gymnázium hlásili tři žáci z 5. třídy a všichni byli přijati. Stoprocentní úspěšnost přijetí byla i u žáků 9. třídy.

Ve školním roce 2006/2007 se školního kola Pythagoriády zúčastnilo 46 žáků a 190 žáků se zapojilo do mezinárodní matematické soutěže Klokán.

Závěrečné hodnocení:

Oprávněnost vzniku školy byla doložena platnou zřizovací listinou. Škola poskytuje žákům a dětem vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Ředitelka školy byla jmenována zřizovatelem na základě výsledků konkurzního řízení.

Vedení školy zajistilo kvalitní personální a materiální podmínky pro výuku matematiky a rozvoj matematické gramotnosti žáků. Výuka matematiky je zajištěna z 85 % kvalifikovanými učiteli.

Pojem matematická gramotnost se v materiálech školy nevyskytuje, ale prakticky k rozvoji MG ve výchovně-vzdělávací práci dochází a je na ni kladen náležitý důraz. Všichni učitelé se ve sledovaných hodinách (matematika, přírodovědné předměty) snažili rozvíjet matematické dovednosti žáků, jejich logické myšlení, schopnost definovat matematické soudy a pochopit úlohu matematiky v dnešním světě. Ve 3. třídě navíc

vyučující předávala matematické poznatky pestrými, zajímavými, pro žáky aktivními i zábavnými metodami.

Rozvíjení matematické gramotnosti žáků je hodnoceno jako nadprůměrné, příkladem dobré praxe byla výuka ve 3. třídě.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání/školské služby není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny	Při poskytování vzdělávání/školské služby je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou ojedinělá, lze je překonat	Poskytování vzdělávání/školské služby je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny. Slouží jako příklad dobré praxe.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina Základní školy a Mateřské školy, Hradec Králové – Svobodné Dvory, Spojovací 66, vydaná na základě usnesení ZM/2006/2036 Zastupitelstva města Hradce Králové, dne 8. 1. 2007, s účinností od 1. 1. 2007
2. Rozhodnutí odboru školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, čj. 14135/SM/2007-6, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 31. 8. 2007, s účinností od 1. 9. 2007 (změna počtu stravovaných osob ve školském zařízení)
3. Rozhodnutí MŠMT, čj. 35 753/2005-21, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 27. 12. 2005, s účinností od 1. 9. 2006 (změna oboru vzdělávání a změna názvu zřizovatele)
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 2. 10. 2007 (informativní)
5. Zřizovací listina Školské rady při Základní škole a Mateřské škole, Hradec Králové – Svobodné Dvory, Spojovací 66, vydaná na základě usnesení č. 1415/2005 Zastupitelstva města Hradce Králové, dne 9. 12. 2005, s účinností od 1. 1. 2006
6. Potvrzení ve funkci ředitele školy usnesením Rady Města Hradce Králové č. 94/2006, ze dne 26. 1. 2006, s účinností od 1. 1. 2006
7. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2007 ze dne 4. 10. 2007
8. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. 9. 2007 ze dne 4. 10. 2007
9. Školní matrika - evidence žáků základní školy, vedená ve školním roce 2007/2008
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání nazvaný Zdravá škola s platností od 1. 9. 2007
11. Vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT dne 30. 4. 1996 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996, včetně úprav a doplňků, schválených MŠMT dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22, s platností od 1. 9. 1998

12. Rámcově-vzdělávací program školní družiny nazvaný Družinka s platností od 1. 9. 2007
13. Školní vzdělávací program mateřské školy S úsměvem po celý rok s platností od 1. 9. 2007
14. Roční plán práce pro školní rok 2007/2008
15. Koncepce školy – strategický plán rozvoje 2007 - 2010
16. Výroční zpráva za školní rok 2005/2006, schválená Radou školy dne 15. 10. 2006
17. Koncept výroční zprávy za školní rok 2006/2007
18. Struktura vlastního hodnocení – 2005/2006 a 2006/2007
19. Záznamy z hospitační činnosti ředitelky školy pro školní rok 2006/2007
20. Třídní knihy vedené ve školním roce 2007/2008
21. Školní řád základní školy s účinností od 1. 9. 2005
22. Rozvrh vyučovacích hodin platný pro školní rok 2007/2008
23. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2006/2007 a 2007/2008
24. Plán DVPP ve školním roce 2006/2007
25. Přehled účasti pedagogů v DVPP ve školním roce 2006/2007
26. Personální dokumentace vyučujících matematiky
27. Souhrnná zpráva srovnávacího testování SCIO pro žáky 9. třídy Základní školy a Mateřské školy, Hradec Králové – Svobodné Dvory, Spojovací 66 pro školní rok 2006/2007
28. Souhrnná zpráva srovnávacího testování CERMAT pro žáky 5. a 9. třídy Základní školy a Mateřské školy, Hradec Králové – Svobodné Dvory, Spojovací 66 pro školní rok 2006/2007

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Svatava Fejglová	Svatava Fejglová - podpis
Mgr. Věra Nosková	Věra Nosková - podpis
Mgr. Jana Elstnerová	Jana Elstnerová - podpis

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do čtrnácti dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Vocelova 1338, 500 02 Hradec Králové.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jaroslava Kačerová – ředitelka školy	Mgr. Jaroslava Kačerová - podpis

V Hradci Králové dne 24. 10. 2007